

БЕКІТІЛГЕН

Алматы қаласы Ішкі саясат
басқармасының «Алматы қаласының
өңірлік коммуникациялар қызметі»
КММ

2026 жылғы 05 қаңтардағы № 8-Ө
бұйрығымен

**Алматы қаласы Ішкі саясат басқармасының
«Алматы қаласының өңірлік коммуникациялар қызметі»
коммуналдық мемлекеттік мекемесінің
сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаты**

1. Жалпы ереже

1. Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат (бұдан әрі - Саясат) Алматы қаласы Ішкі саясат басқармасының «Алматы қаласының өңірлік коммуникациялар қызметі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің (бұдан әрі - Мекеме) базалық құжаты болып табылады, Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес әзірленген және (ҚР 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V ҚРЗ «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» заңының 7,10-бабтары) Мекемеде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттарын белгілейді.

Осы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты сыбайлас жемқорлық сипатындағы ықтимал іс-қимылдардың алдын алуға, сыбайлас жемқорлықтан бас тарту ахуалын қалыптастыруға бағытталған.

2. Осы Саясат мыналарды белгілейді:

- 1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсаттар мен міндеттер;
- 2) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары;
- 3) Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар кешені;
- 4) осы саясатты сақтау үшін жауапкершілік.

3. Осы саясаттың негізгі мақсаты құқықтық саясатты қалыптастыру болып табылады: сыбайлас жемқорлықты жоққа шығаратын және қамтамасыз ететін Мекеме қызметкерлерінің мәдениеті, өз лауазымдық міндеттерін орындау кезінде адалдық пен сатылмаушылық принциптері мен міндеттері.

2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы міндеттер

4. Саясат мынадай міндеттерді шешуді көздейді:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында бірыңғай саясат жүргізу;
- лауазымды адамдар мен қызметкерлерде кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне төзімділік түсінігін қалыптастыру;
- лауазымды адамдар мен қызметкерлерді, сондай-ақ үшінші тұлғаларды сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелін барынша азайту;
- сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің салдарын азайтуға және жоюға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу және енгізу;
- қызметкерлерде сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сондай-ақ мекеменің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қызметін реттейтін ішкі нормативтік құжаттарды қатаң сақтауға тәрбиелеу;
- мекеменің ішкі нормативтік құжаттарында сыбайлас жемқорлық факторларының болуына жол бермеу;
- жұмыстарды орындау және қызмет көрсету кезінде ашықтықты, адал бәсекелестікті және объективтілікті қамтамасыз ету.

5. Саясат атқаратын лауазымына, атқаратын функциялары мен жұмыс мерзіміне қарамастан қызметкерлерге қолданылатын жалпыға міндетті нормалар мен ережелерді қамтиды.

3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары

6. Мекемедегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың негізгі қағидаттары:

- сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне мүлдем төзбеушілік-мекемелер өз қызметін жүзеге асыру кезінде кез келген нысандар мен көріністерде сыбайлас жемқорлықтан толық бас тарту қағидатын ұстанады. Сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік қағидаты мекеме атынан немесе оның мүддесі үшін әрекет ететін лауазымды адамдар мен қызметкерлерге тікелей немесе жанама түрде, жеке өзі немесе қандай да бір делдалдық арқылы сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне қатысуға қатаң тыйым салуды білдіреді;

- басшылықтың міндеттемесі-мекеме басшылығы сыбайлас жемқорлық көріністерінің кез келген нысандарына және барлық деңгейлерде келіспеушілік туралы мәлімдеуі, осы қағиданы жеке мысалда көрсетуі, сақтауы және іске асыруы тиіс;

- мекеме қызметкерлерінің тартылуы өз лауазымды адамдары мен қызметкерлерін Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының ережелері туралы хабардар етеді және олардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар мен рәсімдерді қалыптастыруға және іске асыруға белсенді қатысуын құптайды;

- жазаның бұлтартпастығы-мекемелер жұмыскерлерді атқаратын лауазымына, жұмыс өтіліне және өздерінің лауазымдық міндеттерін атқару кезінде сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасаған жағдайда өзге де жағдайларға қарамастан жазалаудың бұлтартпастығы туралы мәлімдейді;

- мекеменің заңдылығы Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын қатаң сақтайды және оның кез келген әрекеті немесе әрекетсіздігі қолданылатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың нормаларына қайшы келмейді;

- тиісті тексеру-мекемелер іскерлік/еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдағанға дейін олардың сенімділігі, сыбайлас жемқорлықтан бас тарту және мүдделер қақтығысының болмауы тұрғысынан үшінші тұлғалар мен жұмысқа орналасуға кандидаттарды тексеруді жүзеге асырады;

- өзара іс-қимыл және үйлестіру-мекемелер сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет саласындағы мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылды және ынтымақтастықты, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл процесінде іс-қимылдарды үйлестіруді қамтамасыз етеді.

4. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы ынтымақтастық

7. Мекеме сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында уәкілетті мемлекеттік органдармен және басқа да ұйымдармен келесі мақсаттар үшін ынтымақтасады:

- сыбайлас жемқорлық белгілері бар бұзушылықтар жасалған жағдайлар туралы хабардар ету;

- сыбайлас жемқорлық белгілері бар бұзушылықтарға тергеу жүргізу кезінде жәрдемдесу;

- сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға қатысы бар адамдарды анықтау, олардың орналасқан жері;

- сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алу және оларға қарсы күрес жөніндегі қызметті үйлестіру;
- сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасау нәтижесінде алынған мүлікті немесе оларды жасау құралы ретінде қызметшіні анықтау.

5. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар

8. Сыбайлас жемқорлық тәуекелі туындауы мүмкін Мекеме қызметінің бағыттары.

- 1) сыйлықтар;
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерінде үшінші тұлғаларды тарту;
- 3) жауапты мемлекеттік қызметті атқаратын лауазымды тұлғаларға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілетті адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға қатысты төлемдер;
- 4) демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету;
- 5) персоналды басқару;
- 6) ішкі құжаттардың заңдық сараптамасы.

8.1. Сыйлықтар.

8.1.1. Мекеме қызметкерлеріне кез келген сыйлықтарды ұсынуға, уәде беруге, талап етуге, сұрауға, қабылдауға тыйым салынады.

8.1.2. Мекеме жүзеге асыратын сатып алу кезінде кез келген әлеуетті қатысушыдан сыйлықтар мен қонақжайлылық белгілерін қабылдауға тыйым салынады.

8.2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерінде үшінші тұлғаларды тарту.

8.2.1. Мекемер Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, осы саясаттың қағидаттары мен талаптарын бұзатын немесе мекеме үшін іскерлік беделін жоғалту қаупін туғызатын үшінші тұлғаларды тартудан қалыс қалу.

8.3. Жауапты мемлекеттік қызметті атқаратын лауазымды тұлғаларға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілетті адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға қатысты төлемдер.

8.3.1. Мекеменің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері мемлекеттік қызметшілермен өзара іс-қимыл кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес жеке жауаптылықта болады.

8.4. Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету.

8.4.1. Мекемелер мемлекет өкілдерінің, ұйымдардың немесе өзге де тұлғалардың өз қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе оңтайландыруға әсер ететін шешімдер қабылдауына тікелей немесе жанама түрде ықпал ету мақсатында немесе егер мұндай көмек осындай әсер ету әрекеті ретінде объективті түрде қабылдануы мүмкін болса, қайырымдылық, демеушілік және қаржылық көмек көрсетпейді.

8.4.2. Мекеме лауазымдық тұлғалар мен қызметкерлерге өз атынан қайырымдылық және/немесе демеушілік көмек көрсетуге тыйым салмайды.

8.5. Персоналды басқару.

8.5.1. Мекемекадрлық шешімдер қабылдауда объективтілік пен адалдық принциптерін ұстанады.

Қызметкерді Мекемеге жұмысқа қабылдауда, жұмысын бағалауда, қызметін жоғарлату және жұмыстан шығарукезіндесыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау мақсатында:

- жұмысқа орналасуға келген кандидаттарды еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдағанға дейін олардың сенімділігі мен мүдделер қақтығысының болмауы тұрғысынан тексеруді жүзеге асырады;

- қызметкердің негізгі қызмет көрсеткіштері мен кәсіби жетістіктерінің нәтижелілігіне қарай қызметкердің қызметін бағалауды және сыйақы төлеуді жүргізеді;

- қызметкердің іскерлік қасиеттері мен біліктілігін негізге ала отырып, жоғары тұрған лауазымға жоғарлату туралы шешім қабылдайды;

- Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген негіздер бойынша қызметкермен еңбек қатынастарын бұзу рәсімін жүзеге асырады.

8.6. Ішкі құжаттардың құқықтық сараптамасы.

8.6.1. Мекеменің ішкі нормативтік құжаттарына, оның ішінде оларда сыбайлас жемқорлықты (сыбайлас жемқорлық факторларын) көрсету үшін себептер мен жағдайлар жасауға ықпал ететін ережелердің болуы тұрғысынан бекітуге шығарылатын ішкі нормативтік құжаттардың жобаларына заң сараптамасы және оларды жоюға бағытталған ұсынымдар әзірлеу.

6. Мүдделер қақтығысын болдырмау және реттеу тәртібі

9. Мекеменің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің міндетті:

- мүдделер қақтығысына байланысты тәуекелдерді іске асырудың алдын алу және оларды реттеу жөнінде шаралар қабылдау.

- өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде Мекеменің мүдделерін басшылыққа алады және олардың жеке мүдделері Мекеменің мүдделеріне қайшы келетін жағдайларды немесе жағдайларды болдырмайды. Мүдделер қақтығысы (немесе оның туындау мүмкіндігі) туындаған жағдайда осы ақпаратты жазбаша нысанда Мекеменің тікелей басшысының не жоғары тұрған басшылығының назарына жеткізу.

10. Мүдделер қақтығысының алдын алу немесе шешу мүмкінмүдделер қақтығысының тарапы болып табылатын қызметкердің лауазымдық немесе қызметтік жағдайын оны қызметінен босатуға дейін өзгертуден, оған мүдделер қақтығысын тудырған пайдадан белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерді орындаудан және (немесе) бас тартудантұрады.

7. Сыбайлас жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттер жасағаны туралы хабарлама

11. Егер Мекемеде Қоғамның лауазымды адамы немесе қызметкері жасаған сыбайлас жемқорлық әрекеті орын алғаны туралы қандай да бір куәлік болса, бұл туралы Мекеменің комплаенс-офицеріне не өзінің тікелей немесе жоғары тұрған басшысына дереу хабарлау қажет.

12. Өзге қызметкердің, сондай-ақ үшінші тұлғаның сыбайлас жемқорлық іс-әрекетін жасауға көндіру фактілері туындаған және/немесе қызметкерді сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттерін жасауға көндіруге қатысты белгілі фактілер немесе

күдіктер туралы ақпараты бар мекеме қызметкерлері мекеменің комплаенс-офицерін дереу хабардар етуге міндетті.

8. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды қызметтік тергеу

13. Мекемедегі сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы барлық хабарламалар бойынша тиісті Мекеменің құрылымдық бөлімшелерінің қатысуымен тексеру не қызметтік тексеру жүргізіледі.

14. Егер қызметтік тергеу нәтижелері бойынша факт анықталса, сыбайлас жемқорлық, сыбайлас жемқорлықтың кез-келген көріністеріне төзімділік принципіне сүйене отырып, еңбек қатынастарын бұзуға дейін және тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға материалдарды беруге дейін барады, яғни тергеудің аяқталуы түзету шараларын қабылдау болып саналады.

9. Жауапкершілік

15. Мекеме қызметкерлері осы саясаттың талаптарын орындалуына мүлтіксіз жауап береді.

16. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін тиісті жауапкершілік шаралары қолданылған мекеменің лауазымды адамдары мен қызметкерлері Қазақстан Республикасы сотының заңды күшіне енген шешімі бойынша болмаса, Мекемеге материалдық залалды өтеуден босатылмайды.

17. Саясат талаптарын бұзу мекеме қызметкерінің мәртебесіне сәйкес келмейтін әрекет ретінде қарастырылуы мүмкін және тәртіптік жаза қолдануға негіз болады.

18. Саясат талаптарын бұзу Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзғаны үшін көзделген жауапкершілік шараларын қолдануға әкеп соғуы мүмкін.

10. Қорытынды ережелер

19. Саясатты бекіту күні осы Саясатты қолданысқа енгізу күні болып саналсын.

20. Осы Саясат Қазақстан Республикасының заңнамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда өзгертуге жатады. Осы Саясатқа өзгерістер мен толықтыруларды Мекеме басшысы бекітеді.